ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ —
200-річчя
НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗСА
100-річчя
АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ
— БУДУЙМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXIII. Ч. 121. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 1-го ЛИПНЯ 1976 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JULY 1, 1976 No. 121. VOL. LXXXIII

УКРАЇНКИ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У КОНФЕРЕНЦІЇ ФЕДЕРАЦІЇ ЖІНОЧИХ КЛЮБІВ



Під час Конвенції Генеральної Федерації Жіночих Клюбів у Філядельфії. Українська делегація біля Дзвона Свободи (зліва): Лідія Дяченко, Марія Мазур, Стефанія Вовчок і Оксана Генгало.

Філядельфія (Л. Д.). — Генеральна Федерація Жіночих Клюбів — це типово американське явище. Головною її прикметою — це масовість і при 11 мільйонах членів вона щодо величини не має собі рівної в цілому світі. Друга її прикмета — це американський патріотизм, що пронизує цілу її програму. Тепер, коли вся Америка святкує 200-ліття своєї незалежности, це проявилось особливо виразно в її 85-ій Конвенції. Вона відбулася в днях 13-18-го червня у Філядельфії. „На кожному кроці у Філядельфії відчуваєте подих історії Америки" — сказала у своєму вступному слові голова Федерації пані Міллер.

Конвенція розпочалась у неділю, 13 червня, величавим бенкетом у готелі Бельв'ю Стретфорд. Півтори тисячі делегаток заповнили велику залю по вінця. Окрасою церемонії бенкету було представлення голів 13 стейтів, що творили колись ядро З'єднаних Стейтів Америки. Ці пані (голови Стейтових Федерацій) були всі в дуже гарних строях із колоніяльних часів.

Перший день Конвенції (14 червня) розпочався о год. 8-ій рано молитвою в центрі історичної Філядельфії, — в Національному Парку Незалежности. Програма, яка слідувала, йшла під кличем: „Для Бога й батьківщини". Опісля всі присутні делегатки з усіх стейтів Америки, пішли оглядати дзвін Свободи і будинок, де відбувався американський Конгрес 1776 р. До речі — цей будинок відновлено коштом Федерації, бо ще в 1954 р. члени зібрали 215 тисяч дол. і передали американському урядові на ту ціль. Точно о год. 10-ій рано розпочалась програма Конвенції. По вислуханні національно-

(Закінчення на стор. 3-ій)

„ФІГАРО" ПЕРЕДБАЧАЄ МОЖЛИВІСТЬ „ВИДВОРЕННЯ" МОРОЗА З СССР



Валентин Мороз

Париж (Н.Н.). — Французький щоденник „Ле Фігаро" з 14-го червня ц. р. у повідомленні про те, що Андрій Амальрик отримав візу на виїзд із СССР, пише, що „український історик Валентин Мороз засуджений 1970-го року на 6 літ в'язниці за український націоналізм, буде незабаром також „видворений" із совєтської території. Його переведення із в'язниці у Владимирі до Москви викликало спочатку побоювання, що його замкнуть, як Леоніда Плюща, у психіятричну лікарню. Але, згідно з вісткою від його жінки Раїси, яка відвідала Мороза кілька днів тому, все виглядає так, що йдуть приготування просто позбутися її чоловіка так, як Солженіцина..."

„Фігаро" згадує, що в справі Мороза тиждень раніше вислали листа до Леоніда Брежнєва американські сенатори на чолі із Генрі Джексоном.

ЗАПОВІДАЮТЬ НОВІ ЗАХОДИ МОСКВИ ДЛЯ ПРИДУШЕННЯ НЕСПОКОЇВ В ГРУЗІЇ

Москва. — Ройтер інформує, що високі речники совєтського уряду зарядили провести в Грузії посилену кампанію проти ідеологічних „ухилів" перекупства і націоналізму та неспокоїв, які проявляються там від якогось часу у формі підпалів урядових будинків і приватних дач партійних вельмож, як також підкладання бомб під великі об'єкти і фабрики. Вигляда, що ситуація у цій кавказькій республіці мусить бути дуже серйозна, коли цими справами зачав цікавитися Центральний Комітет Компартії СССР, поміж того, що раніше вже були проведені пересунення на найвищому партійному рівні і пороблені зміни у цілій системі партійної машини. Теперішня кампанія в Грузії правдоподібно буде скерована більше проти „буржуазного націоналізму", релігії, „буржуазного способу думання". Загально вважають, що це тільки перші кроки заповідженої ЦК КПСС акції в Грузії, бо для втихомирення тієї країни треба буде переводити ідеологічний, політичний і виховний перевишкіл місцевих комуністів та робітництва. „Конечним є, — заявив один з комуністичних активістів, — повести безпощадну боротьбу проти буржуазної пенетрації і виступити проти тенденції переходу сільського господарства на приватну базу та інших відхилів ідей які ще практикуються в Грузії".

Совєтологи і політики, вислідовуючись до цієї справи, загально вважають, що ситуація в Грузії мусить бути надто поважною, коли Кремль зарядив цілий ряд запобіжних заходів. Першою жертвою цих заходів буде, мабуть, теперішній перший секретар Грузії Едвард А. Шеварднадзе, на якого Москва покладала великі надії, висуваючи його в 1972 р. на це становище, але який не зумів втихомирити розбурханої стихії революційних грузинів.

ВЕРХОВОДИ КОМПАРТІЙ 29 КРАЇН ПРОДОВЖУЮТЬ НАРАДИ В БЕРЛІНІ

Берлін, Східня Німеччина. — Конференція европейських комуністів, яка почалася тут у вівторок 29-го червня у приявності делегатів від 29-х компартій, перебуває тепер в повному розгарі і лідери поодиноких делегацій в альфабетичному порядку виголошують свої 30-хвилинні доповіді. У вівторок вечором виступив, перетягнувши час, генеральний секретар ЦК КПСС Леонід Брежнєв, опісля лідер еспанських комуністів Сантіяго Каррілльо і шеф італійських комуністів Енріко Берлінгвер. Присутні зокрема з напруженням прислухалися до виступу Брежнєва, сподіваючись, що він займе якенебудь становище до поступування тих комуністичних партій, які бажають більшої, або цілковитої незалежности від Москви і намагаються „іти власним шляхом до комунізму". Першим, який з увагою слухав промови Брежнєва, був президент Югославії Броз-Тіто, який від 1948 р., тобто відколи Й. Сталін викинув його з Комінтерну, не брав участи в комуністичних конференціях. На превелике здивування усіх приявних, як також представників преси, Брежнєв говорив дуже обережно і, як відмічує преса, мабуть перший раз за час свого керівництва КПСС мусів уважати на слова та вислови, щоб не викликати негативної реакції опозиційних до совєтської домінації компартій Заходу. Він згадував про завдання і відповідальність компартій перед робітництвом, говорив про значення комуністичної солідарности і ні словом не згадував про „доктрину Брежнєва", „загрожені капіталістичною ідеологією соціялістичні держави", але натомість запитував приявних „чи часом пролетарський інтернаціоналізм не перестарілa форма" і чи не треба її підмінити якимсь іншим терміном. Він зокрема наполягав „не рвати вузли дружби", бо „міжнародна солідарність комуністичних партій була нашою найбільшою і надійною силою".

Найбільш вдоволені виступом Брежнєва були італійські комуністи, заявляючи, що такої дипломатичногнучкої промови вони вже давно не чули від совєтських верховодів. Серджіо Сеґре, один з видатних функціонарів італійської Компартії, відмітив, що погодження Москви на самостійну дію поодиноких національних компартій треба розцінювати як великий крок вперед комуністичного руху, бо „поодиноко ми зможемо багато більше внести до наукового комунізму, створеного Енгельсом, Марксом і Леніном, як під диктатом".

З гострою критикою Москви виступив еспанський лідер Сантіяго Каріллльо, який перебуває в екзилі у Франції, заявляючи, що „Москва була для нас другим Римом; ми святкували жовтневу совєтську революцію так, якби вона була для нас Різдвом. Сьогодні ми вже виросли з цього і перестали бути церквою". Він зокрема обстоював національний характер поодиноких компартій, вимагаючи, щоб це було шановане усіма компартіями, включно з Москвою. Він також відкинув формулу т. зв. „Еврокомунізму", яку пропонували італійці, кажучи, що це замикає шлях до комунізму іншим неевропейським народам. Ніхто на конференції не намагався кинути анатему на китайських комуністів, хоч Брежнєв на маргінесі згадував про тих, які „повинні знайти шляхи до об'єднання". У четвер, 1-го липня, після вичерпання промов, розпочнуться дебати над доповідями.

„ЕМСЬКИЙ УКАЗ 1876" СИМВОЛІЧНО СПАЛЕНО НА МІСЦІ ЙОГО ПРОГОЛОШЕННЯ

Бад Емс, Західня Німеччина. (ОУПС) — Минулого четверга, 24-го червня 1976, в цьому західньо-німецькому курортному місті символічно спалено проголошений точно сто років тому ганебний „Емський указ" царя Александра, яким то указом заборонялось українському народові користуватись його рідною українською мовою. Символічне спалення російського тексту того ганебного лінгвоцидного „указу" відбулося після першої „Міжнародної конференції в справах лінгвоциду", яка відбулася тут під патронатом Світового Академічного Комітету Вільних Українців (САКВУ) та заходами Т-ва Плекання Рідної Мови в Канаді. Конференцію відкрив в імені Комітету й ТПРМ їхній президент проф. Яр. Рудницький із Вінніпегу, вітаючи гостей, між ними доповідачів та визначних гостей в тому й представника офіційних німецьких кол — дир. Ганса Вадеполя, ссобисто бажаючи успіхів цій першій науковій конференції в Курґавзі Бад Емсу. З черги відбулися дві наукові сесії під головуванням проф. К. Біди з Оттави, Канада, й проф. О. Борушенко з Курітіби, Бразилія. В першій сесії виступали з доповідями: д-р Вол. Янів, ректор, і д-р Гр. Васькович продекан УВУ з Мюнхену, Німеччина, д-р С. Чорній із Рочестеру, й д-р Д. Штогрин із Урбани, ЗСА. В другій сесії доповіді виголосили: проф. Л. Лоеб (по-нім.) з Брандону, Канада, В. Іркліївський із Авґсбурґу, Німеччина, д-р Галина Семенюк із Гамілтону, Канада й проф. Яр. Рудницький, організатор конференції. На вечірній третій сесії, що відбулася в готелі Гутенберг при символічній „каві чорній" були привіти: від СКВУ — мгра А. Мельника, від НТШ з Австралії проф. Р. Кужіля з Сіднею, від проф. О. Борушенко (та письмовий) від інж. П. Борушенка з Бразилії, від проф. К. Біди з Канади, проф. Янова, Васьковича Ю. Бейка і Майстренка з Мюнхену, Німеччина, й від багатьох інших установ і організацій. В літературно-мистецькій частині відбулася виставка скульптур Гр. Круками й читання твору Л. Коваленко про Емський указ в укр. оригіналі й перекладах: німецькому Л. Лоеб, англійському О. Войценко й Французькому О. Вітошинської. Наприкінці сесії під спів „Не пора" спалено російський текст „Емського указу з 1876" царя Олександра II та запротестовано проти утисків української мови в сучасному СССР.

ЗСА знову скористали з права вета в ОН

Ню Йорк. Об'єднані Нації знову скористали з права вета в голосуванні над резолюцією Об'єднаних Націй, яку запропонували арабські країни і яку піддержували п р едставники держав т. зв. третього світу. Резолюція, яку зголошено у зв'язку із загальними дебатами над проблемами Близького Сходу, між іншим, вимагала негайного звільнення усіх арабських земель, окупованих ізраїльськими військами, і передачі цієї території арабам. Американська делегація закинула спонзорам резолюції, що вони надто тенденційно підходять до справи розв'язки Палестини і враховують тільки інтереси арабів при повній ігнорації ізраїльської людности. Голосування на Раді Безпеки, яке відбулося у вівторок, 29-го червня, з'ясувало 10 до 1 при 4-х здержаннях. Участи в голосуванні не брали представники Великобританії, Франції, Італії і Швеції. Ізраїльська делегація не брала участи у тій частині наради Ради Безпеки.

В КАНАДІ ВІДБУВСЯ СОБОР ЄПИСКОПІВ УГПЦ

Вінніпег, Канада. — Український православний часопис „Вісник" інформує, що ще 27-го травня ц. р. тут відбувся черговий Собор Єпископів Української Греко-Православної Церкви в Канаді під головуванням Первоієрарха УГПЦ і Голови Собору Єпископів Блаженнішого Митрополита Андрея. Секретарем Собору Єпископів був Єпископ Миколай. Відкриваючи Собор Єпископів, Митрополит Андрей накреслив напрямні дій на майбутнє, відмітив важливість місійної праці та потребу зібрати усі сили, щоб в однозгідності і єдності працювати для добра і розвитку Православної Церкви в Канаді. Владика Андрей розповів також про останню канонічну візитацію в Австралії. Собор Єпископів застановлявся над справою спільних нарад Єпископату і представників церковних управ трьох Українських Православних Митрополій у вільному світі, бо наспіло багато справ, які треба б спільно обміркувати та винести відповідні рішення. Остання така нарада Єпископату відбулася в Торонті 30-го жовтня і 1-го листопада 1973 року. Тоді було рішено, що чергову нараду скличе Первоієрарх УППЦеркви в ЗСА Митрополит Мстислав.

Собор Єпископів, взявши під увагу похилий вік та прохання Митрополита Михаїла, благословив Єпископа Миколая і доручив йому тимчасово виконувати обов'язки вікарного єпископа у Східній Епархії з осідком в Торонті. Були обговорені також і інші справи, а між ними справа акції в обороні віри і Церкви в Україні, відзначення 50-річчя з дня трагічної смерти Симона Петлюри і та відзначення 30-річчя Колегії св. Андрея у Вінніпегу. Рішено також повести відповідну акцію для придбання молодих священиків, які служили б своїй Церкві і своєму народові.

В тому ж часі, тобто від 27 - 29-го травня, відбулася нарада Консисторії УГПЦеркви, де вислухано звідомлення Президії, головою якої є о. Д. Лучак, обговорено справу взаємовідносин УГПЦ з іншими Церквами, створено місійний фонд УГПЦ, вислухано звіт редактора „Вісника" і присвячено багато уваги справам Колегії св. Андрея. Доручено Президії Консисторії приготувати ювілейні святкування з приводу 60-річчя існування УГПЦеркви в Канаді, прийнято інформації Передсоборової Комісії і покликано комісії: міжцерковних зв'язків, місійної, фінансово-бюджетової, церковної архітектури й іконографії та комунікацій.

ПРОДОВЖУЮТЬСЯ НЕСПОКОЇ В ПОЛЬЩІ

Варшава. — У зв'язку із заявою уряду, що її проголосив минулої п'ятниці, 25-го червня, прем'єр польського уряду Пьотр Яросєвіч про підвишку цін на харчі і „відмороження" урядової контролі, яка тривала майже п'ять років, неспокої робітництва в Польщі далі тривають і поширюються. Пресові агентства інформують, що в суботу, 27-го червня ц. р. демонстранти підпалили будинок головної квартири Комуністичної партії в місцевості Радомно, вибили вікна в багатьох крамницях, забираючи харчі і горілку. Кількох демонстрантів було поранено, коли поліція, розганяючи демонструючих, перейшла від палок до слізного газу. Поліційні і військові панцерні вози зайняли ключові позиції в багатьох містах, щоб не допустити до більшого заворушення і зупинити наплив робітників із сільських та підміських місцевостей.

Рівночасно — як інформує Ройтер — у Варшаві, Ольштині та інших місцевостях відбуваються проурядові зібрання, які піддержують політику теперішнього уряду і персонально Едварда Ґєрека, який, з великою польською делегацією, вибирається на конференцію европейських комуністів, яка почала свої наради у вівторок, 29-го червня ц. р. у Східньому Берліні і у якій бере участь генеральний секретар ЦК КПСС Леонід Брежнєв та перший раз від 1948 р. президент Югославії Броз Тіто. В Ольштині 35.000 робітників і селян засуджували невідповідальні і авантурничі акти тих робітників, які, довідавшись про підвишку цін на харчі, розпочали, без відома робітничих спілок, страйки і розрухи на свою руку.

Будують крамниці за рахунок колгоспів

Тернопіль. — Як велике досягнення, — інформує київська „Радянська Україна" з 19-го червня, — заплановане будування у десятій п'ятирічці аж 42 крамниці, супроти споруджених всього дев'яти в часі дев'ятої п'ятирічки у Зборівському районі на Тернопільщині, але.. за рахунок колгоспів. На загальне будівництво району заплановано витратити 23 мільйони карбованців — на два мільйони більше, ніж за дев'яте п'ятиріччя. Ці додаткові асигнування дадуть змогу розширити торговельну мережу на селі, тобто „за цю п'ятирічку тільки за рахунок колгоспів стануть до ладу 42 магазини, в тому числі 14 — нинішнього року. Десять продовольчих магазинів уже будують ся", — пише газета.

Українці Ню Йорку інтенсивно підготовляються до участи у святкуваннях 200-річчя

Ню Йорк. — Як уже інформовано, в Метрополітальному Ню Йорку відбудуться в днях 3 і 4-го липня величні святкування 200-річчя Американської Незалежности, в яких братимуть активну участь також етнічні групи, які живуть своїм організованим життям у цьому місті-велетні. Український Ювілейний Комітет, який з рамени Комітету Об'єднаних Українсько - Американських Організацій очолює адв. Іван О. Флис, також інтенсивно приготовляється до участи у цих святкуваннях. Між 40-ма етнічними групами, які виступатимуть в суботу, 3-го липня в Рокефеллер центрі, виступить також чотири українські мистецькі групи — Ансамбль Українських Бандуристів під диригентурою о. С. Кіндзерявого-Пастухова і адміністрацією Миколи Черного, українські танцюристи з Асторії під керівництвом Олени Оприско, 64-ий Відділ СУА (показ української історичної ноші) і українська Школа Народного Балету під керівництвом Уляни Кунинської - Шмеринської. Керівником мистецької програми буде акторка Лариса Лаурет ((Кукрицька). Крім того заплановані також мистецькі виставки: бандур, кераміки, великодніх писанок, вишивки, емалі і різьби з поясненнями і показом фахівців.

Також в неділю у другій частині святкувань Американської Революції, які відбуватимуться на долішній частині Мангеттену, між міською ратушею і парком Баттері етнічні групи, в тому і українська, виступлять у мистецькій програмі. Для української групи місто назначило Ганновер сквер (два квартали від Воллстріту), де відбуватимуться мистецькі виступи, будуть влаштовані виставки мистецтва. Тут знову виступить вже згаданий Ансамбль Українських Бандуристів, співочий гурток „Промінь" та інші групи.

XXVII Зустріч українців Канади і ЗСА відбудеться в Торонті цієї неділі

Торонто, Канада. — В неділю, 4-го липня ц. р. на Оселі СУМ „Веселка" біля Торонта відбудеться ХХVІІ з черги Зустріч - Здвиг Українців Канади і З'єднаних Стейтів Америки, який проходитиме під гаслом „Словом і мечем" для відзначення 120-річчя з дня народження і 60-річчя смерти письменника Івана Франка, 50-річчя трагічної смерти Головного Отамана Симона Петлюри і 35-річчя Акту відновлення Української Держави 30-го червня 1941-го року. З промовами на Зустрічі виступатимуть канадські і українські політичні діячі, а також відбудеться дефіляда молоді і велика мистецька програма з участю багатьох мистецьких одиниць з Торонта й околиці. Підготовою Здвигу займається Організація Українців Торонта - Визвольного Фронту обидвох теренів.

НА СОЮЗІВЦІ ВЖЕ ПОЧАВСЯ ДИТЯЧИЙ ТАБІР



Учасниці цьогорічного дитячого табору на Союзівці зі своїми вихованцями.

Союзівка (З. С.). — „Раз, два, раз, два, ліва, права" — лунають дзвінко скандуючі дитячі голоси на цій оселі УНСоюзу від суботи, 26-го червня, звіщаючи про прибуття 32-ох дівчат, у віці від 7 до 11 років, на тритижневий табір.

Розмістившись у розлогій і затишній віллі „Львів", в неділю, 27-го червня, дівчата під наглядом команди табору офіційно відкрили цьогорічний табір на Союзівці, який проходить під назвою „Шамокін" у посвяченні із відмічанням 100-ліття українського поселення в ЗСА і 200-ліття Американської Незалежности. „Як відомо, це містечко в північно - східній частині Пенсильвенії було колискою американської України, — сказала комендантка табору, п-ні Стефанія Гаврилюк, під час церемонії відкриття". Там, в 1891-му році, постав Український Народний Союз, оселею якого ви і ваші батьки насолоджуєтеся сьогодні".

Програма табору, який триватиме до 17-го липня для дівчат а опісля три тижні для хлопців цієї ж вікової групи, віддзеркалюватиме ці подвійні роковини із наголосом на історію українського поселення в ЗСА і поступового та многогранного росту української громади як інтегральної частини американського суспільства. Щоденну програму табору доповняють фізкультурні вправи, спорт, гри і забави, вивчення українських пісень, віршів і народних танків.

Допоміжними силами для п-ні С. Гаврилюк в веденні табору є сестрички: Ліда Семанишин, бунчужна; Христя Ткач, Віра Чума, Рената Винник, Раїса Марків, Линда Геба, Джойс Цюпа, Аня Цегельська, Таня Бабенко, Марія Королишин і Ксеня Мокрівська.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Крапля вижолоблює камінь

У старинній мудрості сказано, що „крапля вижолоблює камінь не силою, але частим паданням". І нам треба пам'ятати цю мудрість, бо навряд чи є ще яка інша національна група в Америці, яка мала б стільки каміння і перешкод на шляху своїх завдань і змагань, як маємо їх ми, українці. До того каміння, що нам їх кидають під ноги — або і в нас — наші здекляровані вороги, ми маємо на шляху наших змагань чи не найбільше труднощів через, на свій лад, типове американське невігластво відносно того, що можна б загально окреслити, як правду про Україну та український народ.

Наведемо деякі приклади.

„Свобода" інтервеніювала в концертовому бюрі Гюрока в справі „Російського фестивалю" для спільних виступів російського, українського та грузинського ансамблів із Совєтського Союзу. У відповідь на це рекламовий директор Бюра, пані Шейля Портер, в листі до редакції „найщиріше вибачається" за „ненавмисно спричинене погане почуття (ііл-філінґ)", додаючи до цього таке вияснення: „Кожний, хто зв'язаний з бюром Гюрока, цілком добре здає собі справу з різниць між українцями і росіянами і якщо обрано назву „Російський фестиваль", то це зроблено —я запевняю вас — не з думкою пониження будь-якої етнічної групи. Ви оправдано пишаєтесь вашою замітною спадщиною та вашим вкладом для цього міста. Цю відмінність признає й сам Ігор Мойсеєв, кажучи, що навіть в його власній групі ніхто не може так виконати танців України, Грузії чи —(тут слідує частина, яку в листі викреслено, але яку можна виразно відчитати: іншої частини Росії), як самі уродженці тих районів". Прямо очам не хочеться вірити, що грамотна людина може писати такі нісенітниці, які не тільки виправдують, але ще більше заплутують нісенітницю з назвою „Російського фестивалю".

Інший приклад:

В опублікованому Бюром переписі населення ЗСА в роках 1960-1970 в таблиці про походження мешканців міста Картерету в Ню Джерзі названо 14 країн такого походження, включно з СССР, названо Швецію, з якої походить всього 20 мешканців Картерету, але немає у тому викazі України, хоча в тому місті — як це ельоквентно стверджує в своєму листі в цій справі до державного секретаря Кіссінджера відомий наш громадянин С. Якубович — живе щонайменше тисяча українців, які знаменито зорганізовані в своїй громаді, мають церкви, школу, братські установи і навіть сам посадник цього міста є українського роду.

Очевидно, що немає жадних підстав підозрівати, що цю дискримінацію українців вчинено злонамірено. Але це не змінює суті справи.

Наведені два — можна б сказати — „місцеві", але дуже різні і промовисті приклади свідчать власне про те справжнє каміння невігластва, що скелястими горами стоїть на шляху наших зусиль допомогти нашому народові в його змаганнях. В такій ситуації нам таки справді треба мобілізувати всі наші сили і ресурси для боротьби не тільки із здеклярованим ворогом, але й для освідомлення невігласів, які не зі злої волі, але зі свого невігластва допомагають ворогові. Проте успіх буде запевнений тільки тоді, як ми всі разом і кожний з нас зокрема, беручи собі добрий приклад з п. Якубовича з Картерету — а таких між нами багато більше — не пропустимо ні одної нагоди, щоб не стати в обороні нашої правди і справи. Сказано ж бо, що навіть крапля води вижолобить камінь, якщо часто падатиме.

Закордонна політика ЗСА

Багато політичних коментаторів і навіть лідерів політичних партій чи держав, головно европейських, заговорили на сторінках преси про суперечності, які існують в американській закордонній політиці, якою, як знаємо, керує державний секретар Генрі Кіссінджер. З одного боку, говорять вони, ЗСА йдуть по реалістичних рейках та стосують у закордонній політиці тактику доконаних фактів і включають їх у практику міждержавних стосунків, а з другого боку ця політика відзначається опортунізмом, головно коли мова про співпрацю Америки з Совєтським Союзом та частинно з його сателітами. В результаті цього „реального підходу" і спекулятивно-опортуністичних потягнень державних мужів ЗСА, постала так звана доктрина мирного співіснування капіталістичного і комуністичного світів. Таку політику всеціло піддержує Кіссінджер і його найближчі дорадники, які були майстрами політики детанту, при допомозі якої вони надіялися довести до „нормалізації стосунків" між Москвою і Вашінґтоном, як також до такої нормалізації у цілому світі. А тому, що для цієї „нормалізації" потрібно двох партнерів, то в результаті цієї „реальної політики" Заходу, а головно ЗСА, дійшло до поглиблення і поширення совєтського експансіонізму в світі й росту мілітарної потуги СССР, завданням якої є не зберігання „нормалізації у світі і поглиблення мирного співіснування між народами", а поширення російської імперії і російських впливів у світі.

На прикладі американської тактики відносно СССР можна найкраще пізнати, у який сліпий кут суперечностей ця тактика заганяє. Наприклад, деякі американські політики спочатку уважали, що лихом зла у світі не є російський імперіялізм, а тільки „світовий комунізм" і проти нього ЗСА виступили повною силою, поборюючи його морально і військово у Кореї, В'єтнамі та в інших частинах світу. Катастрофа у В'єтнамі була свого роду протверезінням, що принесло зворот і свого роду степенування комуністичної небезпеки. У Вашінґтоні прийшли до переконання, що найбільш небезпечним є російський експансивний імперіялізм, підфарбований комуністичною пропаґандою. Найяскравішим виявом „протверезіння" можна б уважати промову віцепрезидента ЗСА в Західній Німеччині під час святкування 200-річчя Америки у Франкфурті, де він, згадуючи про експансивні імперії, зокрема наголошував існування російської, яка особливо загрожує вільному Заходові.

Добре сталося, що Рокефеллер, хоч і пізно, заговорив про ті речі, про які українська політична еміґрація говорить уже понад 50 років. Це ще, очевидно, не значить, що в ЗСА перемагає Рокефеллерів погляд, бо надто глибоко в американських політичних колах закорінена думка про „співіснування". Проте, можна надіятися, що вже в недалекому майбутньому прийде кінець суперечностям в американській закордонній політиці, і ЗСА, у відношенні до СССР, стосуватимуть справжню реальну політику і тактику.

К. Крупський

ПОЛІТИКА ДЕТАНТУ ПІД ОБСТРІЛОМ

В колорадському місті Болдер, яке є осідком Державного університету, в днях 16 і 17 червня відбулася конференція в справі політики детанту. Конференцію улаштувало Товариство Александра Солженіцина за Свободу і Справедливість.

Згідно з пресовим повідомленням, у конференції взяло участь 15 міждержавно відомих науковців і політичних провідників. Конференцію відкрив колишній директор Інформаційної Аґенції ЗСА — Френк Шекспір в присутності понад 200 гостей. Він сказав: „щоб зробити ефективними широко світові переговори, ЗСА мусять зрозуміти дефініцію детанту". Головним міркуванням ЗСА у застосуванні політики детанту були тристоронні відносини поміж ЗСА, Совєтським Союзом і Китаєм. Тут Шекспір перестеріг, що зміна віддалення в політиці Китаю є пов'язана з тим, що ЗСА знайшлись на роздоріжжі провідництва, і тому тепер переоцінка досвіду політики детанту є імперативною.

Промовець згадав Солженіцина, який так часто висловлюється проти американсько - совєтського детанту, однак Солженіцин є сам і є бездержавним, хоч він своєю ельоквентністю і силою моралі вдержує увагу світу.

Черговий промовець, професор Ґаррі Г. Віллетс, директор російських і східньоевропейських студій при Сейнт Ентоніс коледжі Оксфордського університету, сказав зібраним, що Совєтський Союз розглядає американську філософію детанту, як втримування „статусу кво", і в цей же час Совєтський Союз вірить в те, що детант прямо є новою фазою в осягненні совєтських інтенцій. „Якщо б Росія мала прийняти американську дефініцію детанту, то тоді вона мусіла б удавати, що клясова боротьба у світі не існує, що імперіялізм мав би продовжуватись без перевірки, а зобов'язання револьтам в Африці та Азії мали б бути проченими", тобто не дотримуватися, — сказав проф. Віллетс.

Він згадав пораду Леніна, щоб його країна шукала овочів війни без провадження війни. Сталін вірив у війну, а теперішні совєтські провідники повертаються до ленінських поглядів з вірою в те, що мир може бути вдержаним завдяки переважаючій мілітарній силі, піддержці країн „третього світу" і симпатії Західних країн.

„Для росіян детант є політикою унешкідливлення, а це означає, відвантаженням зброї тих, що заваджають на дорозі совєтських цілей".

Проф. Віллетс вказав на причини, із-за яких Совєтський Союз намагається зменшити напруження із Заходом. Першою із тих причин є вдержування мілітарної сили, що дуже коштовне, але якщо американські помилки сприятимуть другим розмовам САЛТ (Strategic Arms Limitation Talks), так як сприяли першим, то росіяни осягнуть їхню ціль.

Другою причиною є те, що Совєтський Союз боїться Китаю, бо росіяни уважають, що Америка оточена приятелями, а Совєтський Союз — ворогами. Совєтські провідники вже довший час вірять в те, що Китай може осягнути мілітарний паритет із Совєтським Союзом, а успішне китайське нуклеарне випробування зовсім потверджує таке переконання.

Третьою причиною є совєтська економія, що не є здоровою. Вона постійно має харчові проблеми і величезний дефіцитний платний балянс Заходові. Це все заставляє Росію виказувати добру волю й кооперувати із Заходом хоч тепер.

Совєтський Союз дуже зацікавлений американською політикою здержливости і мілітарного відтягнення з Европи та Азії. Слідуючою стадією мало б бути цілковите вилучення американської присутности в Европі, а відтак відтягнення з американських баз в Азії. З додатку, совєти хочуть всюди паралізувати американський вплив.

Листу совєтських плянів очолює НАТО, яке, на їхню гадку, можна буде контролювати усуненням даної країни із Спільного Ринку, як з економічної бази. В основі совєтської політики лежить „будова бльоку" проти Америки, і тому найближче майбутнє покаже певні спроби будувати в Африці совєтський престиж, в той час невтралізуючи там американський вплив. Все це робиться непомітно, саме так, щоб вмішування там Совєтського Союзу не було занадто явним, як це було в громадянській війні Анґолі.

Черговим промовцем був лорд Майкел Ліндсей, знавець комуністичного Китаю. Він сказав, що найбільшою проблемою американської політики супроти Китаю є це, що американські делеґації відвідують ту країну без відповідної підготовки, без „виконання домашніх задач".

„Слабістю американської політики є те, що звіти політиків, які відвідують Китай, спотворені пропаґандою, яку ніхто не ставить під запит. Сенатор Гомфрі, повернувшись з подорожі до Китаю, заявив, що в Китаї не існує безробіття. Він навіть не подумав про те, що безробіття також не існувало в „Південних стейтах Америки серед неґрів в часі невільництва".

„Сенатор Менсфілд повернувся з Китаю з турботою,

(Закінчення на стор. 3-ій)

Кость Мельник

„ЄДИНА РОЗВ'ЯЗКА..."

(Пансіон ім. Івана Франка, Український дім для старших)

Перебуваючи в Канаді, на пропозицію А. і Г. Хотинецьких, я відвідав дім для старших в Торонті.

В'їжджаючи на розлогу паркувальну площу перед Пансіоном ім. І. Франка (при Роял Йорк Ровд), ми побачили велику, цікавої архітектури будову на три поверхи, розмальовану в ясних, „веселих" барвах; крізь скляні двері ми увійшли до великої, „теплої", „відкривати" різницю між „відкривати" різницю між цим пансіоном, а домами для старших, які я колинебудь оглядав...

Перш за все це український дім для українських людей! Це можна бачити, чи чути, всюди... Всюди українська розговірна мова... В пансіоні бачимо кращі зразки українського мистецтва (їх небагато), чи то в килимах, в плахтах на ліжках, образах, вишивках, чи в скульптурі. Багато живих та розмальованих квітів. Все це в ідеальному порядку й чистоті. Навіть добір кольорів розмальовання стін коридорів, дверей, а зокрема мешканевих кімнат, чи світлиць для розваги, їжі, чи праці — вказують на мистецьку руку артиста-гуманіста. Пансіон має свою каплицю, побудовану і розмальовану у візантійському стилі.

В цьому пансіоні українські люди, старші, віком між 60 і дев'ятдесят-кілька! Їх кругла сотка. Більшість їх вдоволені життям, здорові, веселі й працьовиті! На третьому поверсі живе коло сорок людей, навіть честарих, які з причин різних недуг та наслідком важкого життя майже приковані до своїх кімнат та ліжок... Вони потребують постійної опіки й допомоги. Ними, як також в потребі іншими особами, постійно займаються реєстровані мед-сестри та їхні помічники. Щоденно відвідують Пансіон українські лікарі. Для медичної опіки існує мала аптечка.

У мезаніні Пансіону розміщено всякі працівні - студії, в яких вчаться та практикують його мешканці. Там є ткацькі, кошикарські та гончарські варстати, студії малювання, скульптури, кераміки, вишивкарства, писання писанок і т. п.

На партері є бібліотека-читальня Пансіону та постійна виставка експонатів роботи його мешканців. Плянується незабаром організувати малий музей-архів; задумується виготовляти мініятюрні копії хатнього і господарського устаткування та знаряддя, які були в Україні ще тридцять чи сорок років тому: хати, вози, упряж на коні, плуги-борони, „керати", хатні млини, графічні накреслення оброблювання поля тощо.

Думаю, що добре ілюструє Пансіон ім. І. Франка в одній зі своїх статтей його мешканка Марія Пастернак, вдова по відомому науковцеві археології проф. Я. Пастернакові. Вона пише: „Пансіон ім. Івана Франка побудований з ініціятиви українського громадянства міста Торонто, при його жертвенній допомозі та півмільйоновій дотації комісії суспільної опіки при Провінційному Уряді Онтаріо. Велику заслугу в завершенні цього діла має міністер Іван Яремко та відділ Домів для Старших під керівництвом Л. Кравфорда, як зокрема жертвенна й наполеглива праця голови Товариства (Український Дім для Старших), Евгенії Пастернак з гуртом своїх найближчих співробітників. Є різні причини, чому ці люди (їх приблизно 90—число міняється) знаходять в тому домі захист, спокійне і безтурботне життя, медичну та релігійну опіку. Одні з них самотні, а родини їх наслідком воєнних дій розсипані майже по цілому світі. Інших дорослі вже діти й внуки виходять з хати на цілий день на працю, а вони, старенькі, часто немічні, залишаються ввесь час самі. Їм часто необхідна скора допомога, а нудьгування на самоті може довести до деяких познак депресії, а то й випадкового нещастя. І от саме такий дім, як наш, є єдиною розв'язкою в таких складних ситуаціях, бо дає людям похилого віку після довгого трудолюбивого життя найти відпочинок і зайняття, часто з користю для себе та інших, бо й в старості літ можна щось нового навчитися. — Під розумним й досвідченим керуванням голови Товариства, Е. Пастернак, програма щоденного життя в нашому домі пливе упорядкованим ритмом, який крім фізичного здоров'я приносить теж духову поживу, бо ж „не можна жити тільки хлібом самим". Стільки зі статті Марії Пастернак (М. Пастернакова, автор допису, і директор Пансіону п-і Евгенія Пастернак — зовсім непосвячені, це прямо збіг подібних прізвищ. (Прим. — К. М.).

Можна, і думаю, що треба писати на теми опіки та забезпечення українських старших самітних людей. Це проблема у діяспоральному маштабі сама для себе, і вона росте з кожним роком.

У світі віддавна існує окрема наука — геронтологія, яка займається станом старіння людини та способами лікування передчасного, чи влегшуванням побуту старших людей: приміщення, харч, товариство і постійна опіка, зайняття, боротьба з примарами безнадійности, і т. д.

Важко в одній, чи кількох статтях, писати, чи описати всі етапи життя, які переходить наша старша людина, та ту допомогу, яку їй дає, чи повинно дати своє суспільство і держава.

Я хочу лише звернути увагу, на основі матеріялів короткої „історії" Пансіону ім. Івана Франка в Торонто, на це, що цю проблему, яка стає чимраз більше акутною, можна при добрій волі й охоті невеликого гурта людей та навіть однієї людини, з успіхом розв'язати в користь українських старших самітних людей.

В скороченні передаю дані — початки, мету, фінансування та адміністрування Пансіону ім. Івана Франка.

Товариство Український Дім для Старших зареєстровано при Провінційному Уряді в 1957 р., а право харитативної установи одержано 1963 р. В р. 1964 відкрито перший на 24 ліжка Пансіон при вул. Гай Парк Гарденс.

Вже 1969 р. закуплено півтора акра землі при Роял Йорк Ровд, на якій побудовано другий Пансіон на 100 ліжок. Про цей саме дім є мова в тій статті.

Українська Громада в Торонто зібрала на цілі тих Пансіонів — понад 776.000 дол. Провінційний Уряд Онтаріо дав. дол. 500.000, Місто Торонто — 87.500 дол., а Федеральний Уряд

(Закінчення на стор. 4-ій)

Софія Наумович

НАУКА І МИСТЕЦТВО В ЧЕСТЬ С. ПЕТЛЮРИ В ПАРИЖІ

(1)

В осередку дводенного відзначення 50-річчя трагічної смерти Голови Української Держави С. Петлюри та як його найважливіша частина — відбулася 25-го травня ц. р. Студійно-наукова конференція, влаштована спільно Делеґатурою УВУ й Бібліотекою ім. С. Петлюри. Вона тривала цілий день у суботу й закінчилася дуже добрим концертом.

Відкрив її голова Делеґатури проф. д-р Олександер Кульчицький, представляючи публіці проректора УВУ проф. д-ра З. Соколюка, який проводив нарадами. Він привітав визначних гостей з різних країн Европи, ЗСА та Канади, зокрема президента УНР Миколу Лівицького і голову Бібліотеки проф. Павла Шумовського, який, як господар, привітав місцеву й позамісцеву публіку, що виповнила вщерть залю та всі прилеглості. „І хоч тісновато, — сказав він, — то приємно, що Конференція відбувається саме в приміщеннях Бібліотеки, де міститься цінний архів і всі святі для нас реліквії Головного Отамана". Промовець закінчив побажанням успіху конференції та пізнішому виданню її матеріялів у пропам'ятному збірнику.

Першим виголосив свою доповідь проф. О. Кульчицький на тему „Постать С. Петлюри в перспективі гуманістичної психології", в якій розрізнив, за німецьким психологом Е. Шпранґером, шість відмін людського життя, залежно від того, які вартості культури переважають: економічні, теоретичні, естетичні, релігійні, соціяльні, політичні. Цим „постаттям життя" відповідають духові структури. Духову структуру Симона Петлюри зарахував доповідач до наскрізь політичної, з тим, що його побічні унапрямлення, на теоретичні вартості гуманістичного знання та на соціяльні проблеми, — надали йому характеру політика не автократа, але провідника, що за визначенням Шпранґера „керує спільнотою, щоб її ущасливити".

Доповідь неприбулого проф. д-ра Миколи Степаненка про „Молодість С. Петлюри" прочитав д-р В. Косик. Вислів проф. О. Кульчицького „Народний трибун" підкреслює автор повідомленням, що ще в шкільних роках С. Петлюра вивчав мистецтво читання, чим і підкріпив природний дар красномовства. Крім того багато читав, зокрема шедеври світової літератури, що йому дуже допомогло в пізнішій професії публіциста.

Проф. д-р Григор Васькович з Мюнхену заявив у доповіді „Значення творчости С. Петлюри для української політичної освіти", що його спадщина, — це вислід практичної діяльности при будові держави й на ній нам треба вчитися. Тому дві молодечі організації — СУМ і Пласт — взялися організувати вишколи політичної думки на державних документах, актах, програмах політичних партій тощо. Бо самі святкові реферати на наших академіях не дають політичногознання. Зокрема слід простудіювати ідеології таких чільних діячів як Шевченко, Костомарів, Драгоманів, Міхновський, Петлюра. Останній, хоч і був соціял-демократом, то й не мислив іншої України, як незалежної. У цьому він перекликався з УВО й ОУН, очоленими полк. Є. Коновальцем.

Проф. д-р Зенон Соколюк заторкнув невивчену ще справу „Громадських прав в УНР". Конституція УНР була тимчасова, її складали в часі війни й не було ясної концепції української держави. Базувалася вона на резолюціях конґресів, на універсалах, на статуті Державного правління. У ній відведено стільки місця національним меншинам, що її за те голосно критикували (Дорошенко), але сьогодні можемо нею пишатися. Кожний універсал уводив нові закони: замість війська мала бути міліція, далі пішов виразний курс наліво: громадян почали звати „трудящими"; знесено титули, кару смерти, встановлено недоторкальність житла й особи; поліційна ревізія могла відбутися тільки за ордером. Після короткого Гетьманату, п'ятичленна Директорія склала декларацію, яка відзначалася полемічним тоном проти гетьмана і встановляла клясократію: тільки робітники і селяни були повними громадянами, ото ж це не була всенародна демократія. Все ж таки Трудовий конґрес висловився проти диктатури пролетаріяту.

Післяобідна перерва почалася споминами інж. М. Шумицького, полковника Української Армії, на тему: „С. Петлюра — творець Армії УНР". Це один із небагатьох ще учасників, що близько стояв до С. Петлюри, очевидець творення національної армії „з нічого" і всупереч настанові соціялістичного уряду. І це тоді, коли московські дезертирські банди заливали Україну, а українці воювали на фронті в московській армії. Та все ж два військові з'їзди згромадили три тисячі делеґатів усіх родів зброї, й у 150 років після зруйнування козацтва С. Петлюра створив українську армію. Це сильно налякало москалів і хоч їхній Тимчасовий уряд був живим трупом, то московські старшини перешкоджали вилучуванню українців з царської армії. Стало ясно, що ще на початку 1917 р. треба було дати наказ українцям покидати армію і вертатися в Україну, але тоді С. Петлюра ще не був Головним Отаманом!

(Продовження буде)

Михайло Сосновський

НАРИС ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПОЛІТИЧНОЇ ДУМКИ

Деякі питання етногенези української нації

III

„РУСЬКА ЗЕМЛЯ" И ОСНОВНІ ІДЕЇ ЇЇ ДЕРЖАВНОЇ ТА СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

Формування Київської держави тісно в'яжеться з кристалізацією поняття "Руської землі", спершу для означення Руси у вужчому значенні, а відтак у поширеному, яке включало не тільки Київщину, але й інші землі, що раніше входили до складу антського союзу племен. Поняття "Руської землі" розвивалося в загальному контексті державнотворчого процесу на землях сучасної України, скоро ставши не тільки синонімом Руської держави, але й означенням, з яким населення цієї держави сполучало широкий комплекс ідей політичної й культурної окремішности, а навіть виключности. Свідоцтво цьому подибуємо у найстарших писаних пам'ятках: у *Повісті временних літ*, літературних творах, а також і в усній словесності. Аналізуючи кристалізацію поняття "Руська земля", можемо слідкувати за розвитком цілої системи політичних ідей, що складаються на це поняття "Руської землі" чи Руської держави.

Повість временних літ — це в розумінні її автора розповідь про "походження Руської землі", а під роком 6360 (852) [6] цей же автор відзначив, що тоді вперше вжито назви "Руська земля" Хоч би й яке було, однак, походження слів "Русь", "руський" і хоч коли б їх уперше застосовано до Київської держави, вони стали назвою народу і його держави з центром у Києві, обабіч Дніпра, по Червенські городи на заході, Дунай і Карпати на півдні, включаючи Тмутороканську Русь над Азовським (Сурозьким) морем і землі північно-західніх слов'ян та неслов'ян у залежності від Києва і київського великого князя. Договори князів Олега, Ігоря та Святослава з Візантією упродовж X ст. дають нам виразний образ Київської Руси, як уже належно зорганізованої держави, яка у своєму розвитку досягнула такої сили і такого високого рівня, що могла диктувати умови замирення наймогутнішій тодішній імперії. Мало того, навіть невдалі воєнні походи не послаблювали значення Руси у такій мірі, щоб східні римські імператори зважувалися накидати київським князям упокорюючі умови перемир'я, що має особливу вимову, бо засвідчує, що державний консолідаційний процес на Русі у той час зайшов настільки глибоко, що його вже не могли завернути тимчасові невдачі.

Згадані міжнародні політичні документи виявляють наявність у Київській Русі вже високої політичної культури, що без сумніву була продуктом формованої і закріплюваної упродовж довшого часу політичної державної структури, правової системи, а також довшої політичної практики. Все це разом складалося на поняття "Руської землі", на чолі з великим князем і з "підвладними йому світлими боярами", "підручними світлими князями". Порівняно з "воєнною демократією" антів і початкового Полянського союзу племен — це вже був далекосяжний поступ, що уможливив Русі вихід на міжнародну арену за середньовічної доби.

Коли древній літописець вживав окреслення "Руська земля", то з контексту виразно бачимо, що він не мав на увазі географічної назви, а думав і писав про державу. Це питання досліджував М. Владимірський-Буданов, який навів ряд переконливих доказів щодо правильности такого погляду, стверджуючи, що "для юридичного визначення (терміну — М. С.) найважливіше є знати, як називають державу люди даного часу у трактатах, укладених між двома державами". [7] Староруські автори користувалися терміном "земля" для означення держави, і це не тільки щодо Київської Руси, але й щодо всіх інших країн, у тому числі Візантії, Польщі, Угорщини, Болгарії, Німеччини тощо. Таким чином, все те, що вони писали на тему "Руської землі", стосується Київської держави X-XIII ст.

6 "Въ лъто 6360, индикта 15 день, наченшю Михаилу царствовати, нача ся прозывати Руска земля. О семь бо увѣдахомъ, яко при семь цари приходиша Русь на Царьгородъ, яко же пишется в лѣтописаныи гречьстѣмь". [*Повесть временных лет*, 2 т. (Москва: Изд. Академии наук СССР, 1950), т. I, стор. 17.]

7. Цит. за Б. Д. Греков, *Избранные труды*, 4 т. (Москва: Изд. Академии наук СССР, 1959), т. II, стор. 230.

(Продовження буде)

УКРАЇНКИ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

го гимну, молитві, відчитанні привіту від президента Форда та інших вступних церемоніях головну промову виголосив Джон Ворнер, голова Комітету 200-ліття, п. н. „Двосторіччя — це основа третього сторіччя нашої держави". Опісля виступила з промовою пані Френсіс Неф, секретар скарбниці ЗСА. Після звітів Екзекутиви й ухваленні резолюцій, промовили представниці двох політичних партій Америки. Демократичну партію репрезентувала п-і Коріння Богс, конґресменка з Люїзіяни, а Республіканську п-і Мері Люїза Смит, голова Крайового Комітету своєї партії. Їх виступи присутні сприйняли дуже прихильно, а промову пані Смит переривали бурхливими оплесками. Обидві бесідниці закликали жінок до участи в політичному житті, бо тільки в такий спосіб вони осягнуть вплив на державні справи.

Увечорі того дня відбулося кілька спільних вечер, а між ними й зустріч представниць закордонних клюбів. У ній взяли участь представниці українського жіноцтва. Це були — п-і Лідія Дяченко від СФУЖО, Ольга Ставнича від СУА. Прибули також місцеві членки СУА, як пп. Леся Бервецька, Ірина Юрчак і Орися Ґевко. З-поміж тут народжених були пані Стефанія Вовчок, колишня голова місцевої Федерації Жіночих Клюбів. Заходами Окружної Управи СУА влаштовано в залі міжнародних делеґаток невелику виставку народного мистецтва. Її влаштувала пані Марія Мазур, голова 90 Відділу СУА, яка й давала пояснення та роздавала інформаційну літературу.

Цим закінчився перший день Конвенції. Українки взяли також участь у відкритті-бенкеті (п. Лідія Дяченко) і молитві у Парку Незалежности. (пп. Л. Дяченко, О. Генґало, С. Вовчок, Л. Бервецька і М. Мазур). Всі вони були у вишиваних сукнях і звертали тим на себе увагу. Це один із засобів, яким користуємось на міжнародному терені.

Другий день Конвенції був призначений для делеґаток молодечих клюбів Федерації. По складенні звітів і уділенні нагород клюбам відбувся спільний полуденок, а потім оглядини історичної Філядельфії. У цих нарадах брала участь п-і Ольга Ставнича, містоголова мол. Відділів СУА.

У середу, 16 червня, наради Конвенції були виключно ділові: ухвалення змін статуту і резолюцій. Короткий перелік їх з'ясує нам програму ГФЖК. В осередку резолюцій стояла оборона Панамського каналу. Резолюція стверджує, що Панамська зона і канал є власністю Америки, закупленого за гроші, що їх зложили платники податків, і що цим каналом користуються без дискримінації кораблі всіх країн світу. Ще й тому, що канал є суттєвим для оборони Америки, резолюція закликає Уряд не йти на якінебудь уступки в тій справі. Дальшими предметами нарад Федерації були — протидія молодечій злочинності, телевізійні і радіові програми для дітей, консервація енергії, безпека їзди, безправне посідання зброї та багато інших актуальних справ. По полудні того ж дня обговорено ділянки праці поодиноких клюбів, як освіту, комунікацію, виховування провідниць, стипендії для студентів і т. д.

Четвер, 17 червня, був одним із найважливіших днів Конвенції. Тоді то відбувся полуденок для представниць закордонних клюбів, а що це є популярна зустріч, то прибули майже всі делеґатки (1,500 осіб). Найбільшою атракцією полуденку є факт, що закордонні представниці прибувають у своїх народніх одягах. Такою репрезентативною групою явилась Федерація Балтійських жіночих організацій. Їх було біля 30 осіб, особи середнього і старшого віку. Після них можна назвати українську групу, яка вивела менше народніх строїв, а більше вишиваних суконь (пп. Л. Дяченко, О. Ставнича, О. Генґало, Л. Бервецька, І. Юрчак і О. Ґевко). Інші клюби мали по одній або дві представниці, за винятком американського клюбу з Торонта (10 осіб). Їхні столи були близько президії й коли настав час представлення, то одна по одній виходили на підвищення, де відчитували їх ім'я і прізвища й організацію, яку вони заступали. Промовцем на тому полуденку був Самуель Люїс з Державного департаменту, який поінформував присутніх про напрямні американської політики у відношенні до інших народів. Він закликав жінок допомагати урядові переводити ту політику в життя. Пополудневі наради були присвячені закордонним клюбам. Обговорено акцію КАРЕ, міжнародну політику, Об'єднані Нації. Тут також представлено асоційованих членів, а між ними пані Ольгу Ставничу від Союзу Українок Америки і пані Оксану Генґало від Українського Золотого Хреста.

Того самого дня від год. 8-ої рано до год. 4-ої пополудні відбувались вибори нової Управи. Ця функція проходила безперервно на найвищому поверсі готелю при допомозі виборчих машин. З-поміж української делеґації голосували пані Л. Дяченко, О. Ставнича і О. Генґало. Увечорі відбулася в Музичній Академії мистецька програма, а опісля проголошено вислід виборів. Новою президенткою ГФЖК стала Джеррі Ваґнер, мейор міста Прескот в Арізоні.

У п'ятницю, 18 червня, відбулася святочна інсталяція нової Управи у найбільшій залі готелю. Коли проголошено вхід нової Управи, присутні вшанували її вставанням з місць. Кожну членку Управи представляла її стейтова голова (членки Управи походять із різних стейтів). Новій президентці, пані Ваґнер, пришпилено дорогоцінну брошку, яка є ознакою влади, бо її передають від однієї президентки до другої. Пані Ваґнер дістала багато привітальних телеграм, а між ними від сенатора Ґолдвотера, доброго її знайомого з Арізони. Потім пані Ваґнер представила присутнім свою родину, себто чоловіка і трьох дочок, зятів і їхніх дітей, що були присутні на залі, та виголосила блискучу інавґураційну промову.

На тім закінчилась Конвенція. Нею проводила дотеперішня Президентка, жінка залізного здоров'я і дисципліни, хоч невелика ростом, пані Мері Катерина Міллер.

Сердечні ґратуляції моїй Дорогій Приятельці
ще з львівських часів,

Софії
Наумович-Вітошинській

з приводу осягнення з „відзначенням" докторату
на СОРБОНІ
(університеті в Парижі), де перша жінка блискуче
оборонила добре ім'я нашої науки.
Радісно складає ОЛЬГА СОНЕВИЦЬКА

ВИХОВНА КОМІСІЯ СУА
ВИДАЛА КАЗОЧКИ ДЛЯ ДІТЕЙ П. Н.

„Цілий світ – велика школа"

награні на ленті в касетках, у виконанні арт. КАТЕРИНИ БРАНКИ-КРИВУЦЬКОЇ. Муз. оформлення М. ЛІСОВСЬКОЇ, мист. оформлення Е. КОЗАКА.
Ціна 5 дол. При замовленні 10 або більше касеток ціна 4 дол. Замовлення слати на адресу Головної Управи СУА:
UNWLA, 108 Second Ave., New York, N.Y. 10003
або п. Зірки Кларк:
Mrs. Zirka Clark. 2737 Warwick, Bloomfield Hills, Mi. 48013

ПРАЗНИК В ГАНТЕРІ

ЦЕРКВА СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ

в ГАНТЕРІ, Н. Й. СВЯТКУВАТИМЕ

СВІЙ ХРАМОВИЙ ПРАЗНИК

в неділю, 4-го липня 1976 року

Порядок дня: ТОРЖЕСТВЕННІ ЛІТУРГІЇ:
год. 9-та вранці — ЧИТАНА; год. 11-та — СПІВАНА
Відкриття мистецької образотворчої виставки; Відкриття крамниці народного мистецтва під зарядом п-і Ірини Волосенко; Розгравка виграш цінних експонатів.

Буфет в заряді Пань під пров. Анни Яковів.
Запрошується все Українське Громадянство до численної участи.

ЦЕРКОВНИЙ КОМІТЕТ

ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ
НЮ ЙОРКУ й ОКОЛИЦІ
— відзначують —

35-ЛІТТЯ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТИ

АКТОМ 30-го ЧЕРВНЯ 1941 РОКУ у ЛЬВОВІ

в дні 4-го липня ц. р. на Оселі СУМА
в Елленвіл, Н. Й.

До участи у Святі запрошує все Українське Громадянство
МІЖОРГАНІЗАЦІЙНИЙ СВЯТКОВИЙ КОМІТЕТ

ЯРОСЛАВ ВИЖНИЦЬКИЙ

ЗАПРОШУЄ НА ВІДКРИТТЯ

ВИСТАВКИ НОВИХ ОБРАЗІВ

Гантер – неділя, 4-го липня 1976 р.

КУЛЬТУРНО-ОСВІТНІЙ ОСЕРЕДОК „ВЕРХОВИНА" УРС
GLEN SPEY, N.Y.
запрошує ВШ. Громадянство на

ЗАБАВИ в часі "4 July Weekend-у"

П'ЯТНИЦЯ і СУБОТА при звуках ОРКЕСТРИ Б. ГІРНЯКА

НЕДІЛЯ:

ВЕСЕЛИЙ ВЕЧІР і ЗАБАВА

старанням СТАНИЦІ Б-ВА б. ВОЯКІВ 1 УД УНА з НЮАРКУ, Н. Дж.
ОРКЕСТРА О. ГОЛОВАЦЬКОГО

ПОЛІТИКА ДЕТАНТУ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

що ми могли б зробити сприятливого китайському народові ,але він не поставив питання про те, що сприятливого міг би зробити китайський нарід американському народові, а можна було б ставити багато питань, супроти яких китайська філософія була б безрадною", — сказав лорд Ліндсей. Він сказав, що Китай є більше засекречений для зовнішнього світу, ніж Совєтський Союз. Це є ізольована країна і нормальні відносини з нею не існують.

Черговим промовцем був ґенерал В. Ф. К. Томсон, який є мілітарним аналітиком. Він уважає, що теперішній світ є в часі третьої світової війни, в якій він перебуває ще від 1917 року. На його думку, ЗСА стоять віч-на-віч з викликом совєтського імперіялізму, що сполучений із світовим комунізмом, що не завжди є одно і те саме. Комуністи розглядають детант як цілість — економічну, мілітарну і психологічну. Вони, не так як Західні країни, які заінтересовані розв'язкою проблем зараз, а зацікавлені кінцевою перемогою. „Росія творить дуже сильну систему шантажу і вона терпелива. Вона залюбки робить два кроки вперед, а тоді крок взад", — сказав ген. Томсон, — „Ми мусимо дати до зрозуміння народові цієї країни, що Росія стратить усе і нічого не виграє, коли вона втягне нас у війну. Ми можемо і мусимо протиставитись їй. Дехто думає, що військо є потрібне тільки в часі війни, і через те, є тяжко переконати декого в раціональності мілітарних видатків. Ми мусимо мати піддержку народу в тому, що ми мусимо бути в мілітарній позиції, щоб полагодити з комунізмом мілітарно, коли зайде потреба, тим більше, що Росія є імперією, і тому, як усі інші імперії, є об'єктом до зміни".

Проф. Михайло С. Пап, директор Інституту совєтських та східньоевропейських студій Джон Керрол університету, сказав, що американці повинні припинити малювати комуністів, як „10-футових велетнів". На його думку, з точки зору совєтів детант є тільки іншою фазою холодної війни, в якій совєти охочі ужити всіх засобів для того, щоб поширити світову революцію. Проф. Пап сказав, що детант має своє значення для совєтів, бо робить відсутньою нуклеарну зброю і дає совєтам ґарантію невтручання у внутрішні справи як самого Совєтського Союзу, так і в справи країн совєтського бльоку, але совєти не дали обопільної ґарантії. Совєтська політика супроти своїх ворогів не змінилась, — сказав проф. Пап, — але виходить, що Захід не хоче вчитись лекції історії і ще й досі не розрізняє своїх ворогів від приятелів.

Ми вказали лише на декілька промовців конференції, а треба знати, що промови інших доповідачів також є гідними уваги, однак, вже із наведеного бачимо, що політика детанту опинилась під обстрілом сильної критики поважних знавців. Арґументи критики дуже переконуючі і можна сподіватися, що ця здорова критика буде поширюватись та вкінці доведе до протверезіння тих, що надіялись на золоті грушки на вербі.

„ФЕНОМЕН"

ІВАН МАНИЛО-ДНІПРЯК: ФЕНОМЕН (десята збірка) — це нові твори, передбачення Нострадамуса до 2006 року, лист Пані Кеннеді до Автора, тощо. Ціна — $3.00. Замовлення та гроші (можна готівкою в конверті) висилайте на
адресу: **I. Manylo**
Cumberland Rd. 2
Millville, N.J. 08332, USA

Замість квітів на могилу

бл. п. Маркіяна Коця

Мужа нашої Членкині — Членкині і Приятелі зложили на стипендію для сироти в Бразилії:
по 20.00 дол. — М. і М. Оршуляк, О. і Ю. Демченко;
по 10.00 дол. — В. і М. Гаврилки, Ю. і Е. Харченки, В. і Г. Білики, Н. Ковбаснюк;
по 5.00 дол. — С. Цьолко, Андрій Верхівський, А. Одуляк, Г. Гаврилюк, А. Вішка, К. Вірт, Е. Рубчак, О. Штомпель, А. Олійник, С. Білоус, Х. Кахнич, К. Стецюк, К. Гадевич, С. Левко, К. Салюк.

Разом $155.00

на Музей СУА
Відділ 71-ий — 20.00 дол., О. і О. Напори — 20.00 дол.

Разом $40.00

Дружині і Дітям Покійного щиросердечні співчуття
складає —
71 ВІДДІЛ СУА в ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж

ГОЛОВНА УПРАВА Т-ВА КОЛ. ВОЯКІВ УПА в ЗСА
запрошує всіх Упістів, Вояків
та всіх Українців Полісся взяти участь у

Посвяченні Пам'ятника

НА МОГИЛІ

сл. п.

ВАСИЛЯ ЛАГОДЮКА

ПОЕТА І ВОЇНА УПА
на ЦВИНТАРІ УПЦЕРКВИ
в САВД БАВНД БРУКУ, Н. Дж.

в неділю, 11-го липня 1976 р.

о год. 1-ій по пол.

Замість квітів на могилу
ЯРОСЛАВА МАРЧАК-БАРАНСЬКОГО
на Патріярший Фонд
через парафію свв. Володимира і Ольги
в Чікаґо
складають 50.00 дол.
Д-р Мирослав, Галина і Наталка КОЛЕНСЬКІ

У СЬОМУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
Найдорожчого

Сина ПЕТРУСЯ

яка припадає 1-го липня

У СЬОМУ РІЧНИЦЮ

Син з війська, до мами листа так писав,
На день батька буду, в дома, так заповідав.
Раннього ранку маки зацвітали
Мати з батьком Сина уже обнімали.
Сім років минуло, як колись разом
З Сином ми сідали усі за столом
У військовій одежі хліб подавав
Стрункий юнак, мов жайворонок
До мами і тата щебетав.
Як мило біля свого столу
За два роки сідати.
Я з війська рахував і дні і години,
Щоби дочекатись повороту днини.
Здається, що вчора з Сином розмовляли
За Україну-Неньку все нагадували.
Синку, Петрусю, вірна дитино моя,
Де ж тая стежечка та рано,
Рано травою заросла.
Ще бачу твої сліди, Сину,
Де я тільки у своєму городі піду
Там я Сину тебе бачу і говорю.
Здається і сонце холодне не гріє
І цвіт не так цвіте на яблунях
І вишня впала до долу зломилась.
Запало наше серце болюче
Мов камінь на дно глибини
Лиш сльози зрошують
Барвінок, на могилі твоїй.
Сину Петрусю, живим назавжди
В нашій душі, лиш військова одіж
Лишилась нам на столі.

1-го липня 1976 р. Мати — МАРІЯ ГУСАР

Дві річниці в Чікаґо

Святкування призначені на 200-річчя ЗСА і 100-річчя поселення Українців в Америці відбулося в Чікаґо від 2- - 23-го травня ц. р. дуже величаво. У тих святкуваннях брали участь всі парафії і всі молодечі і світські організації. В програмі заплянована панелі, концерти, мистецькі виставки і багато розваґових імпрез.

Тут, зокрема треба звернути увагу на виставку уряджену Відділом ОЖ ОЧСУ в домі СУМА. Сама виставка мала характер народного мистецтва.

На сцені „Українська Хата" — гарно прибрана килимами, вишивками, образами знаних мистців — в доказ, щоукраїнська культура не пропадає поза межами рідного краю, але знаходить нові застосування, нові галузі заінтересування і розвитку.

Під сценою центр виставки — індивідуально на кожному столі підкреслено зміст і велич релігійного мотиву і народних звичаїв.Тут традиційно розложено Свят - вечірні страви, Великоднє свячене і коровай обв'язаний вишиваним рушником, коло нього ікона Матері Божої на гарно прибраному весільно - му столі. З обох боків цього центру на гарно удекорова - них столах — експонати різьби, вишивки, кераміки, що доповнювали цілість і творили мозаїку.

Праве крило прикрасили фотознімки, котрі показувавали працю Відділу з попередніх років.

Ліве крило прокрасили молоді спортовці Юного СУМА своїми трофеями зі спортових змагань і фотознімками спортових дружин і та - борового життя.

Виставка Відділу ОЖ ОЧСУ мала глибокий зміст. Жінки - матері, громадянки влаштувавши її, виразно підкреслювали, що вони свою віру в Бога і національність принесли з собою з батьківщини і їх бережуть як скарб, гордяться і передадуть своїм дітям, бо це наша культура, наша сила, що від неї залежить збереження української свідомости на землі Вашінґтона — ще наступ - них 100 літ.

Надія Стельмах

ПОВІДОМЛЕННЯ

Панахида

яка мала відбутися на могилі

св. п. о. протоієрея

Павла Шпірука

в Бавнд Бруку, Н. Дж. в суботу 3-го липня —

не відбудеться

з причини неможливого доїзду, зв'язаного зі святкуванням 200-річчя Незалежности ЗСА.
Паніматка ТАЇСІЯ ШПІРУК

У глибокому смутку і з великим жалем повідомляємо
усіх наших Членів та Українське Громадянство,
що 24-го червня 1976 р. відійшов у Вічність

о. протоієрей

ЄВГЕН НОВИЦЬКИЙ

перший заступник голови Центральної Управи Організації Державного Відродження України (ОДВУ), представник ОДВУ до Політичної Ради УККА, кол. довголітній голова 10-го Відділу ОДВУ в Ню Йорку, провідний і визначний член Організації Українських Націоналістів (ОУН), активний член українського націоналістичного руху в Україні та на еміґрації.

Клонимо у глибокому жалю та найбільшій пошані наші голови перед Світлою Пам'яттю Покійника.

Вельмишановній Паніматці, Синові та всій Родині висловлюємо
наші найщиріші співчуття.

ТЕРЕНОВЕ КЕРІВНИЦТВО
ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що 28-го червня 1976 р.
відійшла у Вічність в Гартфорді, Конн., на 65-му році життя,
наша Найдорожча МАМА і БАБЦЯ

бл. п.

МАРІЯ МУСІЙ

з дому ШТІҐЛЯН

ПАНАХИДА — в середу, 30-го червня ц. р. о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Maple Hill Chapel, Maple Avenue, Hartford, Conn.

ПОХОРОН — відбудеться в четвер, 1-го липня 1976 р. о год. 8:30 ранку з цього ж похоронного заведення до церкви св. Михаїла в Гартфорді, а відтак на цвинтар в Glastonbury.

Горем прибиті:
доњка — УЛЯНА ЗІНИЧ з мужем ВОЛОДИМИРОМ
внуки — МАРКО і ВЛОДЗЬО
та ближча і дальша Родина в Канаді, ЗСА і на Україні

Замість квітів на свіжу могилу

св. п. Ярослава Баранського

На ПЛАСТОВИЙ ВИДАВНИЧИЙ ФОНД зложили:

дол. 35.00 — Самійленко Х. О.; дол. 25.00 — Онишкевич Н. В.;
по дол. 20.00 — Бобяк Р. І., Борковський Р. М., Воронка З. Р., Ганкевич І. П., Голинські І. О, Корчинська Г., Онишкевич З., Онишкевич Л. Л., Слонецькі Н. Д., Ткач Я.; дол. 15.00 — Дубицькі М. Г;
по дол. 10.00 — Андрейко М., Іванчишин І. В., Ліщинські Д. О., проф. Паливода І., Пясецький П., Раковські М. О., Самійленко І. Д.;
дол. 5.00 — Холодний П.

РАЗОМ дол. 350.00

На ПАТРІЯРШИЙ ФОНД зложили:

по дол. 35.00 — Д-р М. і Л. Гук, Д-р Р. і Л. Осінчук;
по дол. 25.00 — Рондяк Р. У., Стецура Р. І., Ходновські М. Н.;
дол. 20.00 — Коленський Л.; дол. 15.00 — Дубицький М. Г.;
по дол. 10.00 — Жеребецькі Я. Б., Іванчишин І. В., Калинич Л., Мороз М.

РАЗОМ дол. 220.00

ВСІМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ ЩИРА ПОДЯКА!
Збірками зайнялася п-ні І. Г. Іванчишин.

„ЄДИНА РОЗВ'ЯЗКА..."

(Закінчення зі стор. 2-ої)



Пансіон ім. Івана Франки — Український дім для старших, Торонто, Онт., при Роял Йорк Ровд.

Канади дав позику на суму 400.000 дол.

Пансіоном завідує п'ятичленна Дирекція Т-ва Українського Дому для Старших, на чолі якої стоїть ініціятор та реалізатор ідеї Домів для Старших директор Евгенія Пастернак.

До Дирекції Пансіону припливають все нові прохання про прийняття від старших людей. Сьогодні тих аплікацій є вже понад 300.

Дирекція Т-ва закупила готівкою (зі збірок) в 1973 р. 11-акрову фарму із деякими забудованнями в Міссісаґа біля Торонта за суму дол. 365.000. На тій фармі плянується побудувати вже в найближчих роках третій Пансіон на 500, чи більше ліжок.

Метою пансіонів ім. Івана Франка є дати якнайкращу опіку старшим людям, які через мовні труднощі й культурні призвичаєння не могли б бути належно доглянені в інших домах; звернути особливу увагу на харчування, традиційні страви, до яких мешканці пансіону призвичаєні з дитинства.

Всі мешканці й працівники пансіону говорять по-українськи. Релігійну обслугу знаходять мешканці Пансіону в своїй капличчі, в якій відправляють Богослужби священики обидвох віроісповідань — павославного і католицького.

У Пансіоні виходить квартальний журнал „Новинки з Пансіону", який дає можливість мешканцям висловити свої думки й погляди на різні теми. Часті концерти та інші розваги заспокоюють культурні потреби мешканців. В Пансіоні зорганізовано свій хор. Щотижнево висвітлюються цікаві фільми.

Мешканці Пансіону, як теж пані із Добровільного Комітету ,радо уділяють лекцій вишивання, кераміки, мозаїки, кошикарства, ткання (і т. п. курсів) усім заінтересованим в Пансіоні, а головно прибулий з Торонта молоді, яка цим способом здобуває не лише знання української культури, але також розуміння та більшого респекту і пошани до наших старших і заслужених громадян. Старші знову ж почуваються потрібними і щасливими, що можуть передати своє знання молодшим.

З ініціятиви директорки Пансіону Евгенії Пастернак, 1975 р. засновано сільсько - господарське Т-во „Клюб Українських Пенсінерів", до якого належать мешканці Пансіону та студенти, які в літній час працюють для Пансіону. Ціллю Клюбу є — упорядкувати фарму в Міссісаґа та наладнати пляноване господарство. Мешканці Пансіону, колись фахівці в різних ділянках господарки, радо ідуть на фарму, щоб переводити в дію свій досвід. Досі зроблено: пасіка в 25 вуликів дала вже понад 3.000 фунтів меду, годується біля 200 крілів, оброблено 5 акрів яринного городу, що його також орала трактором п-і Е. Пастернак, вичищено сад із 85 овочевими деревами, та плянується зробити рибний став на 50-акровій фармі, яку подарували Пансіонові І. і М. Василишини. Федеральний Уряд підтримав Клюб сумою дол. 22.550 — на господарчі потреби фарми.

Пансіон відвідували чільні представники урядів — федерального та провінційного, з прем'єром Трудо на чолі. Всім їм він дуже сподобався і вони ставили його як зразок. Українська преса багато писала про цей Пансіон від початків його існування. Також канадська англійська преса присвячувала чимало місця тій установі. Наприклад, офіц. „Квортерлі" (квітень 75), від імени Онт. Ассоц. Дом в для Старших присвятив Пансіонові першу сторінку зі знімкою із Виставки - Базару, які тричі в році організує Пансіон, та проголошення, що Пансіон одержав першу нагороду за незвичайну виставку Мистецтва за 1974 рік. Такі виставки - базари приносять велику радість і честь мешканцям Пансіону та певну фінансову допомогу. Знову в часописі „САН" від грудня 1973 р. директор Пансіону п-і Е. Пастернак поширює добре ім'я українського дому для старших, і не дозволяє використовувати його політикам для своїх передвиборчих цілей.

Ця стаття не була б повною, якщо б не попробувати схарактеризувати директора, пані Евгенію Пастернак. Вона, від початків існування Т-ва Українського Дому для Старших (1957), старалася й трудилася різними способами, щоб добути перші гроші на закупно першого пансіону. Як подає книга „Хто є хто серед американських жінок", Евгенія Пастернак була уроджена в Україні, з дому Оконська-Новаківська; в Україні закінчила середню школу, студіювала музику та малярство; під час і по 2-ій світовій війні працювала в допомогових організаціях; в Німеччині студіювала філософію на Гете університеті; 1944 р. вийшла заміж за Ярослава Пастернака; до Канади перенеслася 1948 р.; в Торонто студіювала адміністрацію, працювала на провідних постах у двох фірмах; студіювала на МекМастер університеті, який закінчила 1971 р.; була президентом Т-ва Українського Дому для Старших в рр. 1961-73; займає пост директора Пансіону ім. Івана Франка в Торонто від 1964 р.; вона є членом урядових установ, що займаються опікою над старшими; одержала ряд відзначень і нагород за свою працю від українських установ, а зокрема КУК, як теж від Провінційного Уряду в Онтаріо.

Евгенія Пастернак — це справді рідкісна людина! Вона вірить в науку і фаховість, її не відстрашують жадні труднощі праці, ні боротьба з перешкодами. Вона вірить в сильну волю людини, яка може, якщо захоче, все зробити! Вона — мистець, гуманіст, активість! Небагато таких людей в нашому діяспоральному суспільстві! Одним словом — можна сміло сказати, що згаданий Пансіон ім. Івана Франка для українських старших самітніх людей в Торонті може стати зразком організації подібних домів, де лише живуть українські люди.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 11-го ЛИПНЯ 1976 р.

РОЧЕСТЕР, Н. П. Збори С-ва Пресв. Богородиці, 36 Відд. о год. 2-ій по пол. в приміщенні Укр.-Амер. Клюбу, 292 Гадсон Авс. Проситься чл. прибути на збори та вирівняти вкладки. — Стелла Гошовська, Марія Ковальчук, Параска Демянів.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Надзвичайні Збори Т-ва Поступовий Клюб 70 Відд. о год. 4-ій по пол. в приміщенні УНДому при Фліт вул. Проситься чл. прибути, тому що є важні справи до вирішення. — М. Шеремета, предс.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ВОЛОДИМИР БОРОВИК — член УНС Відд. 25-ий Т-ва „Свобода" в Джерзі Сиґі, Н. Дж., помер ненадійно 21-го червня 1976 р. на 63 р. ж. Став членом УНС в 1962 р. Полишив у смутку дружину Софію, дочку Марту, маму та ближчу родину в Україні. Похорон відбувся 24-го червня 1976 р. на цвинтарі св. Андрія в Бавид Бруку, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Управа Відділу